

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

BILBRÄNDER 090827-091015

Uppsala brandförsvaret
2009-09-19

Utredare Charlotta Puls	Myndighet/organisation Uppsala brandförsvaret	Telefon 018-727 31 84
Medutredare Stefan Gunstad	Myndighet/Organisation Uppsala brandförsvaret	Telefon 018-727 30 73
Olycksdatum 090827-091015	Olycksplats Generellt Uppsala kommun	Olyckstyp Bilbränder/skadegörelser
Utredningsdatum 2009-10-19	Bilagor Utvärdering av insats.	
	Övrigt	
		Granskad av

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

SAMMANFATTNING

Sedan augusti 2009 har brandförsvaret larmats till en rad räddningsinsatser i samband med bilbränder, framför allt i stadsdelarna Gottsunda och Stenhagen.

Med anledning av det stora antalet bilbränder på begränsade platser har brandförsvaret genomfört denna undersökning. Brandförsvaret har följt utvecklingen från den 27 augusti fram till den 15 oktober.

Brandförsvaret har varit på 49 stycken troligtvis anlagda bilbränder under den angivna tiden. Det har även förekommit andra anlagda bränder som har ett samband med händelserna. Det har varit stökigt och oroligt i de utsatta områdena. Många ungdomar i åldrar mellan 12 och 20 år har varit ute vid skadeplatserna.

Syftet med undersökningen var att få en översiktlig kartläggning över bilbränderna och ta fram åtgärdsförslag, men även för att se över hur vår egen personal har upplevt händelserna.

De personer som har deltagit i intervjuerna har haft genomgående lika uppfattningar kring händelserna. Det som har skilts något är åsikterna mellan brandstationerna men framförallt mellan olika åldersgrupper bland de intervjuade. Insatserna har oftast upplevts "som vilken insats som helst" och de som har deltagit har inte upplevt något personligt hot.

Dessa upprepade bilbränder är ett samhällsproblem. Det krävs ett långsiktigt arbete och alla berörda parter måste samverka med varandra, för att förebygga fortsatta händelser/bränder.

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.0 BAKGRUND	4
1.1 Anledning till undersökningen	4
1.1.0 Uppgifter	4
1.2 Olycksplatser	4
1.2 Beskrivning av händelsen.....	9
1.4 Beskrivning av objekt.....	11
1.5 Personskador	11
1.6 POSOM	11
1.7 Egendomsskador	12
2.0 ORSAKSUNDERSÖKNING	12
2.1 Bakomliggande orsaker till händelserna	12
3.0 MILJÖÅTGÄRDER	13
.....	15
4.0 INSATSUTVÄRDERING	16
4.1 Metod	16
4.2.2 Frågeställningarna	16
4.2.3 Sammanfattning över deltagarna åsikter	16

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

1.0 BAKGRUND

Under sommaren 2009, med start under augusti månad, skedde en ökning med bilbränder och skadegörelser i Uppsala kommun. Brandförsvaret beslutade att en olycksundersökning skulle påbörjas kring händelserna.

1.1 Anledning till undersökningen

Syftet med undersökningen var att kartlägga och ta fram förebyggande åtgärdsförslag. Undersökningen skulle även visa hur personalen har upplevt händelserna. För att få fram statistik har vi använt insatsrapporter från CORE, och genomfört enskilda intervjuar med tjänstgörande operativ personal.

1.1.0 Uppgifter

Datum: 090827- 091015

Adress: Generellt i Uppsala kommun

Typ av utredning: Kartläggning och förebyggande arbete kring bilbränder i Uppsala kommun, samt utvärdering av insatser.

Typ av skada: Bilbränder/skadegörelse

Orsak: En kraftig ökning av bilbränder och skadegörelser utomhus kring parkeringshus och centrumbebyggelse.

1.2 Olycksplatser

De anlagda bilbränderna och skadegörelserna har skett främst i stadsdelarna Stenhagen och Gottsunda, men har även förekommit i andra områden. Se nedan och fram till sidan 8. Röda markeringar visar på anlagda bränder under augusti, gula markeringar under september och blå markeringar under oktober månad.

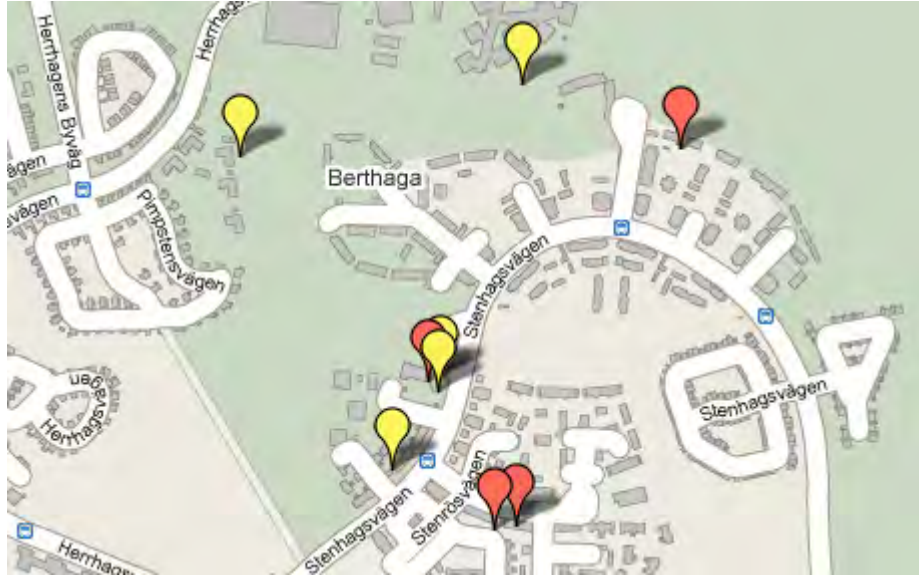

Olycksundersökning

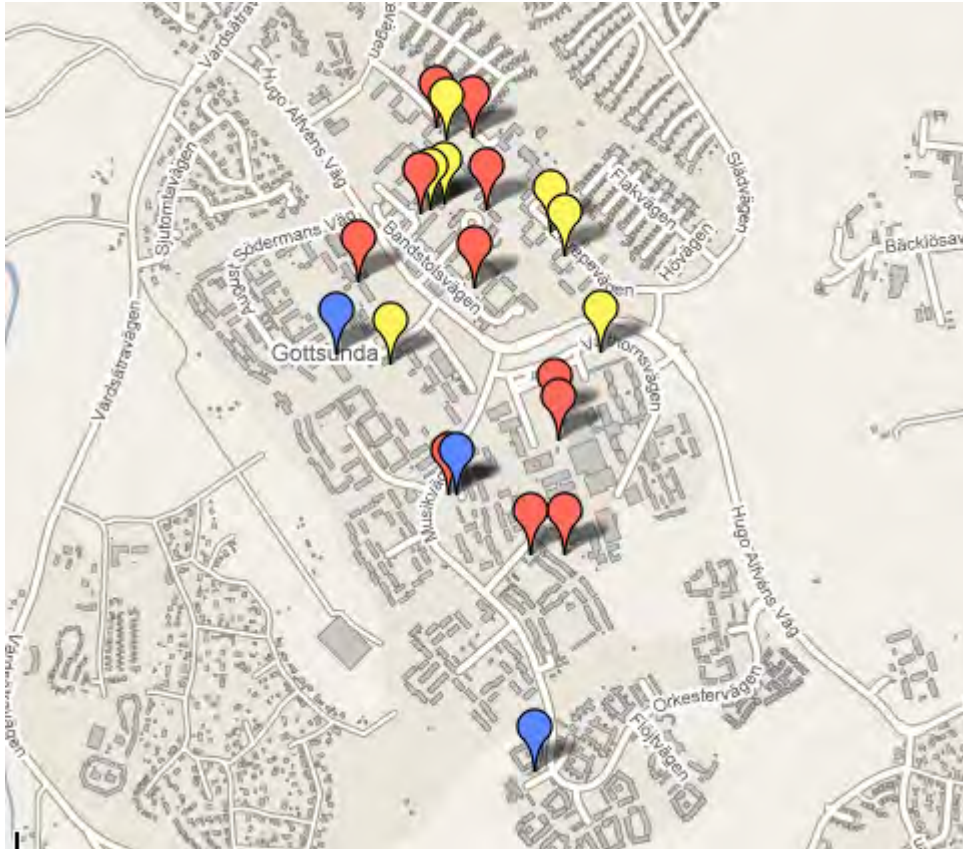
Datum

Diarienummer

Stenhagen

Gottsunda

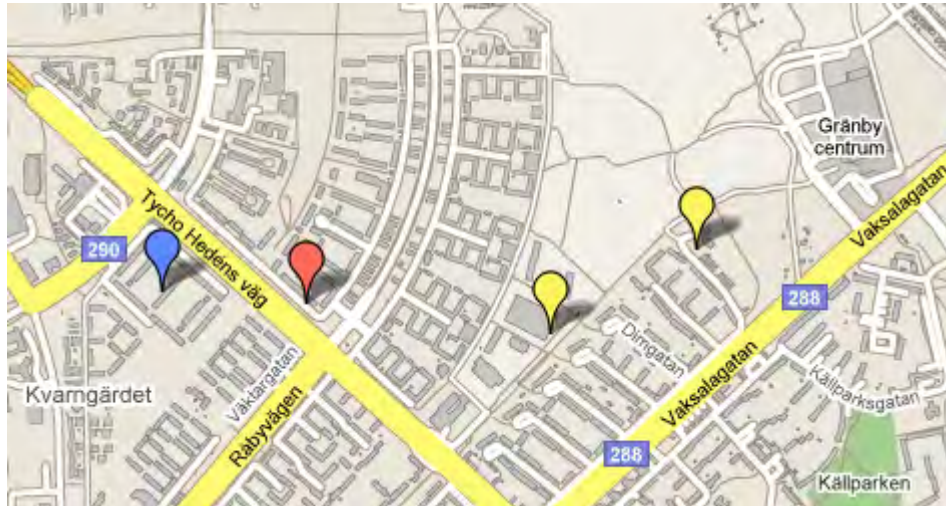

Olycksundersökning

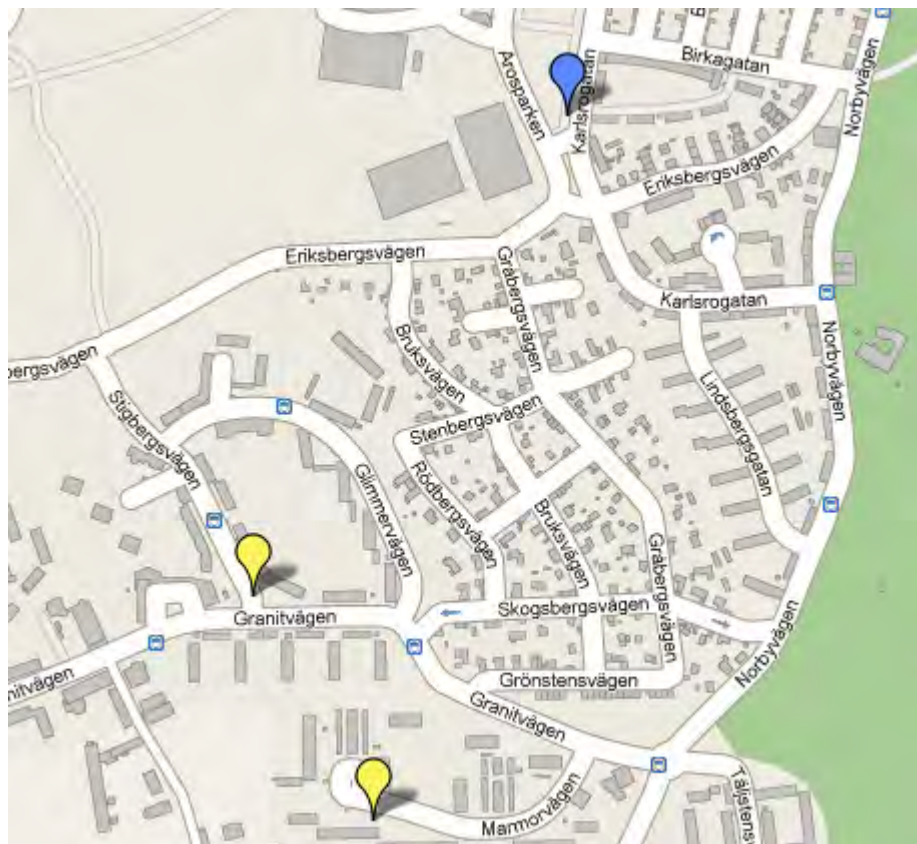
Datum

Diarienummer

Gränby

Eriksberg

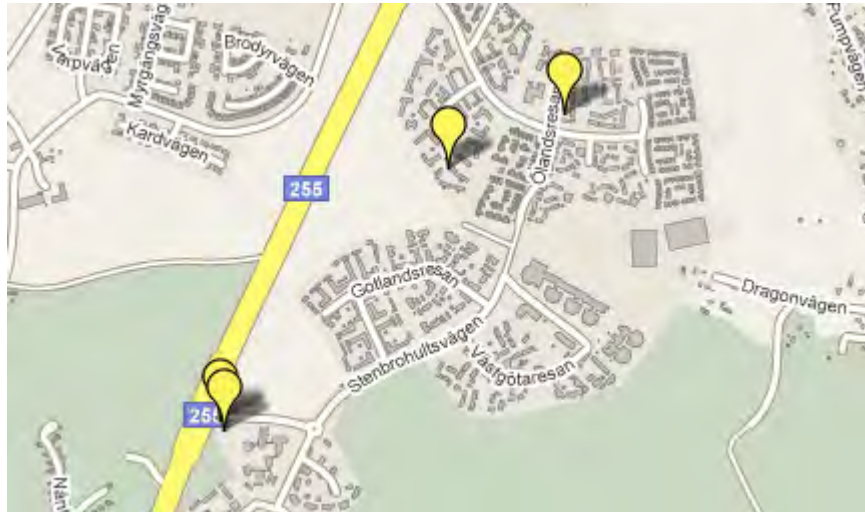

Olycksundersökning

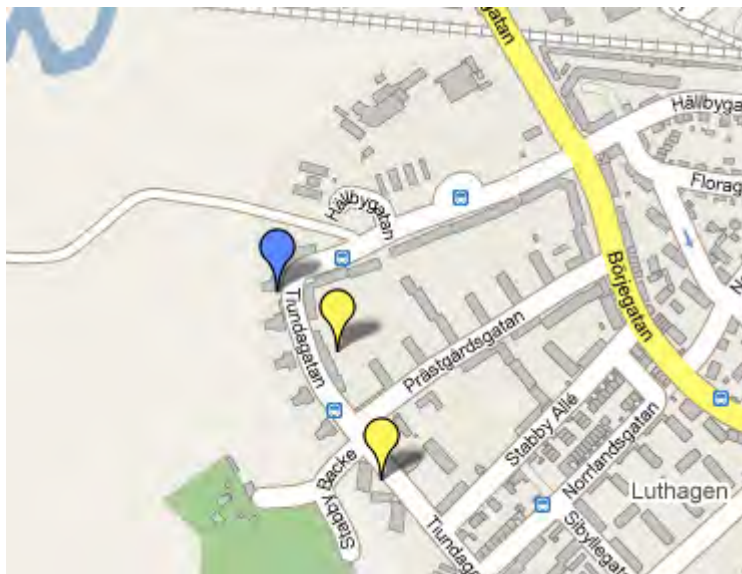
Datum

Diarienummer

Sävja

Luthagen

Olycksundersökning

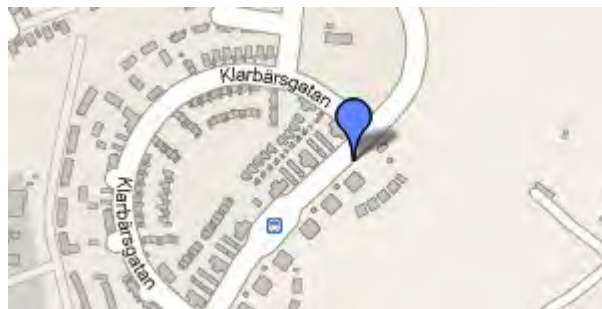
Datum

Diarienummer

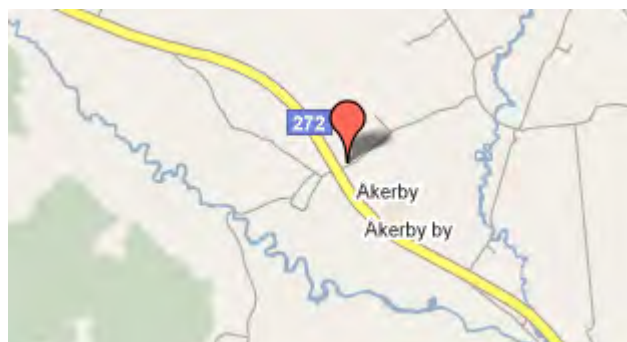
Flogsta

Slavsta

Annat område

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

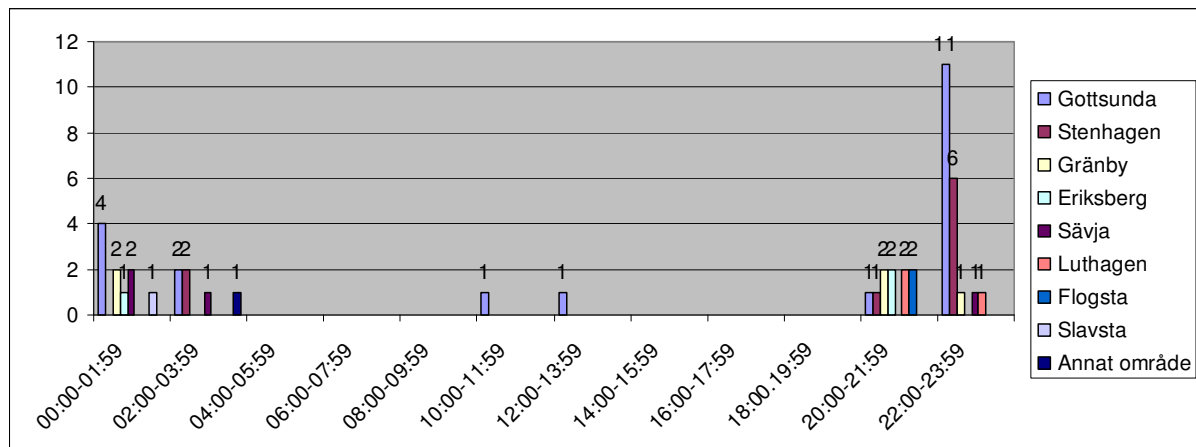
1.2 Beskrivning av händelsen

I slutet av augusti månad skedde en ökning av bilbränder och skadegörelser i Uppsala. Det har varit oroligt i flera områden och många ungdomar i åldrar mellan 12 och 20 år har varit ute vid skadeplatserna. Det har varit stökigt och det har förekommit stenkastning mot brandstyrkor där två fordon har blivit träffade.

Oroligheterna har varit så frekventa att beredskapen har höjts under denna period. Dagligen har det skett rapportering från polisen till räddningscentralen, om hur läget och det kommande dygns beredskap med ordningsläge har sett ut.

Händelserna har framför allt skett under kvälls- och nattetid och under helgerna. Se nedan.

Antal bränder över tid per dygn

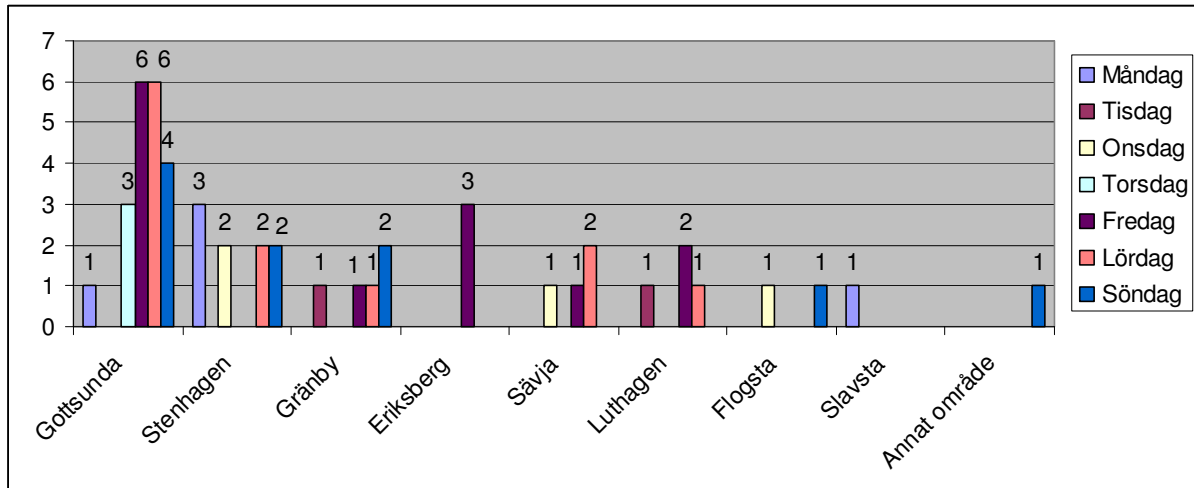

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

Antal bilbränder per veckodag

	Mån	Tis	Ons	Tor	Fre	Lör	Sön	Totalt
Gottsunda	1			3	6	6	4	20
Stenhagen	3		2			2	2	9
Gränby		1			1	1	2	5
Eriksberg					3			3
Sävja			1		2	1		4
Luthagen		1			1	2		4
Flogsta			1				1	2
Slavsta	1							1
Annat område							1	1
Totalt	5	2	4	3	13	12	10	49

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

1.4 Beskrivning av objekt

Utbrända bilar vid bland annat centrumbebyggelser, parkeringsplatser och garage.

Gottsunda

1.5 Personskador

Inga personskador har skett, men stenkastning har förekommit mot brandförsvarets fordon. En ruta krossades men ingen person kom till skada.

1.6 POSOM

POSOM är inte inblandad i någon av händelserna.

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

1.7 Egendomsskador

Uppsala brandförsvaret har varit på 49 stycken troligtvis anlagda bilbränder under perioden, 27 augusti till den 15 oktober. Där ett 70-tal bilar har blivit förstörda.

Det har också förekommit ett 40-tal andra anlagda bränder som härrör till oroligheterna. Containerar, papperskorgar, lastpallar har brunnit. Det har även varit anlagda bränder på större byggnader som Heidenstamsskolan, Gottsundabadet, dagis på Hällbygatan, och två byggnader vid Norra station.

2.0 ORSAKSUNDERSÖKNING

2.1 Bakomliggande orsaker till händelserna

Det är ett långsiktigt arbete för att undvika den här typen av händelser. Problemet är komplext. Miljön kan vara otrygg. Att det inte är tillräckligt upplyst i områdena, och att buskar och träd är vildvuxna. Att ungdomarna vill bli sedda och att någon bryr sig. Orsakerna kan vara många men det är ett samhällsproblem. Polisens och Brandförsvarets arbete är att skydda medborgarna och släcka bränder. Det här är ett arbete som sker långsiktigt där alla parter måste samverka med varandra. Brandförsvaret kan som andra aktörer vara med och bidra med sina erfarenheter.

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

3.0 MILJÖÅTGÄRDER

Här är ett gott exempel på hur miljön i ett utsatt område ser ut. Häckar är välklippta och man får en bra överblick över de parkerade bilarna.

Här är ett mindre bra exempel. Ingen bra överblick över de parkerade bilarna. Man kan lätt gömma sig i buskaget.

Åtgärdsförslag

Klipp ner buskage och plantera mer låga växter samt, sätt upp god belysning i de utsatta områdena.

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

Bilderna visar ett parkeringshus i ett av områdena. Det är lätt att gå in i parkeringshuset och vara ostörd. Bilden till vänster visar att alla portar/grindar är öppna och bilden till höger visar en uppmaning till att stänga portarna efter sig. Det finns en skylt på varje grind men ingen tar hänsyn till budskapet.

Åtgärdsförslag

Uppmana bostadsbolagen/kommunen som äger parkeringshus eller byggnader som har liknande anslag att förtydliga reglerna.

Affärsinnehavare ska hålla rent och snyggt utanför sin verksamhet, och att inte ha lättantändligt materiel tillgängligt.

Åtgärdsförslag

Att uppmana affärsinnehavare att hålla rent runt byggnaderna.

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

Bilden visar en basketplan i ett utsatt område med lite insyn. Idag är platsen inte inbjudande och kan locka till sig andra aktiviteter än vad den var avsedd för.

Åtgärdsförslag

Röj upp och anlägg en gräsmatta runt om.
Gör platsen mer inbjudande.

Den här vägsträckan från pizzerian och in till bostadsområdet är ett utsatt område.

Åtgärdsförslag

Röj upp en bit in mot skogen, ha god belysning så att sträckan in mot området bli mer inbjudande och tryggare för de som vistas i området.

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

4.0 INSATSUTVÄRDERING

4.1 Metod

För att ta reda på hur den operativa personalen har upplevt oroligheterna har enskilda intervjuer genomförts.

Avgränsningen har varit att intervjua femton brandmän från grupp två, tre stycken insatsledare, tre stabsbefäl och en vakthavande brandingenjör.

4.2.2 Frågeställningarna

För att få möjligheten att se om uppfattningen av händelserna har skilt sig beroende på vad de har för arbetsuppgift så har vi använt oss utav samma frågeställning till samtliga intervjuade personer.

Intervjufrågorna var följande

- vad var din arbetsuppgift vid insatserna
- hur upplevde du insatserna
- kände du dig förberedd inför den här typen av insats
- ge förslag på hur vi kan hantera den här typen av händelse internt i framtiden.

4.2.3 Sammanfattning över deltagarna åsikter

De personer som har deltagit i intervjuerna har haft i stort sett lika uppfattning kring händelserna. Det har varierat lite mellan brandstationerna men framförallt mellan åldersgrupperna. Insatserna som har varit kring oroligheterna har upplevts som ”vilken insats som helst”. Släckningsarbetet har flutit på och fungerat bra.

Sammanställningen nedan delas upp i rubriker som behövs lyftas fram samt följt av åtgärdsförslag.

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

Information och kommunikation

De flesta som har deltagit i intervjun har delat in oroligheterna i två delar. Före och efter stenkastningen. Flera ansåg att informationsflödet fungerade mindre bra första delen, men fungerade bättre andra delen. Oavsett vilken arbetsuppgift personerna har haft så har upplevelserna inte skilt sig speciellt mycket mellan varandra.

Skillnaden var att flera brandmän upplevde att de inte fick tillräckligt med information om händelserna och hur de skulle hantera och förhålla sig till oroligheterna. Framförallt före stenkastningen. Även om det inte fanns något riktat hot mot styrkorna och ingen information att ge. Den plats händelserna har fått i media kan ha en del i att oroligheterna har upplevts större, rykten har uppstått och man gör egna tolkningar och bedömningar.

Åtgärdsförslag

- skapa tydliga informationsrutiner kring liknande händelser.

Hotbild

Personalen har varken upplevt ett personlig hot eller ett hot mot själva Brandförsvaret trots oroligheterna. Flera insatser har upplevts överkliga och arbetssituationen har känts onormal. Många har upplevt att fokus har tvingats ligga på omgivningen och inte på själva släckningsarbetet. Personalens säkerhetstänk har ökat genom att tänka flera steg framåt och diskuterar strategier på hur de ska agera och hantera de olika situationerna som dyker upp.

Åtgärdsförslag

- fortsätta med samarbetet med polisen
- omvärldsbevaka på hur andra städer hantera liknande händelser
- tydliggöra rutiner, hur ska vi agera vid den här typen av händelser
- erfarenhetsbyte med andra räddningstjänster och polis
- skapa en handlingsplan på hur vår egen debriefing av inblandade vid händelser ska fungera (liknande POSOM fast internt)
- utbilda vår egen personal, hur hanterar vi olika hotbilder.

Olycksundersökning

Datum

Diarienummer

Hantering av händelser i framtiden

Alla intervjuade var överens, att kunna undvika dessa händelser är ett långsiktigt arbete, ett samhällsproblem. Flera förslag kom från personalen. Ett genomgående svar var att arbeta med utåtriktad verksamhet. Vi bör utvecklas och bli bättre på hur vi ska agera vid liknande händelser. Vi ska ta lärdom av våra egna utvärderingar, och även ta lärdom av andra räddningstjänsters arbeten.

Åtgärdsförslag

- arbeta med utåtriktad verksamhet, både planerad och spontan. Som vid skolor, fritidsgårdar, invandrarföreningar och via idrotten
- samverka med polis
- öka riskmedvetenheten med utbildning och rutiner
- omvärldsbevakning
- arbeta fram tydliga rapporteringsrutiner, rutiner och strategier kring liknande händelser
- utvärdera händelser och ta lärdom
- skicka alltid ut de förslag på åtgärder till berörda aktörer som framkommer i de undersökningar som görs
- marknadsföra oss själva.